

N:o 71.

Auk. till Riksd. kansli den 28 april 1898, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående tillägg till förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, innefattande bestämmelse om municipalsamhällen.

Genom proposition, n:o 41, af den 28 sistlidne januari, hvilken af båda kamrarne blifvit till lagutskottet hänvisad, har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver civilärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

[angående tillägg till förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, dels att det i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 efter § 78 införda stadgande om köping skall upptagas i förordningens paragrafföljd såsom § 79, dels ock att till förordningen skall läggas en ny paragraf, så lydande:

Bih. till Riksd. Prot. 1898. 7 Saml. 41 Häft. (N:o 71.)

§ 80.

Mom. 1. Har Kongl. Maj:t förordnat, att ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer samt hvad i helsovärdsstadgan för riket föreskrifves om stad skola lända till efterrättelse för område å landet, som ej utgör egen kommun, vare det område att anse såsom ett särskildt samhälle (municipalsamhälle), hvars medlemmar ega att, oberoende af kommunen i öfrigt, sjelfve vårda sådana för samhället gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, som afses i nämnda författningar eller föranledas af dessas tillämpning inom samhället; och gälle i afseende härå om municipalsamhälle i tillämpliga delar hvad i denna förordning är om kommun stadgadt, med iakttagande deraf att, i stället för kommunalstämma, kommunalfullmäktige och kommunalnämnd, motsvarande myndigheter inom municipalsamhälle skola benämnas municipalstämma, municipalfullmäktige och municipalnämnd.

Mom. 2. Genom stadgandet i mom. 1 sker ej ändring vare sig i den medlem af municipalsamhälle tillkommande rätt att inom den kommun, samhället tillhör, deltaga i der förekommande öfverläggningar och beslut rörande angelägenheter af enahanda art som dem, hvilka i sagda mom. afses, eller i hans skyldighet att lemna bidrag till utgifter, som af dylika beslut föranledas.

Mom. 3. Afser förordnande, hvarom i mom. 1 sägs, allenast en eller flera af de i samma mom. omförmälda författningar, skola de i denna § meddelade bestämmelser lända till efterrättelse i fråga om sådana ärenden, som åsyftas i de författningar, förordnandet angår.

Mom. 4. Finnas i visst fall särskilda omständigheter påkalla undantag från de förut i denna § gifna stadganden eller nödvändiggöra annan ordning för municipalsamhälles beslutande- och beskattningsrätt, ege Kongl. Maj:t på framställning af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, vederbörande kommun eller medlem af samhället att i ärendet förordna, efter som skäligt pröfvas.

Mom. 5. Hvad i denna § är stadgadt om municipalsamhälle gälle afven om köping, som icke utgör egen kommun.

Denna lag skall lända till efterrättelse från och med år 1900; dock skall under år 1899 dels i oktober månad kommunalstämmans ordförande inom kommun, der samhälle, hvarom ofvan är sagdt, finnes, eller, derest

särskild styrelse är för samhället tillsatt, ordföranden i denna styrelse, efter kungörande i den ordning, som om kommunalstämma är stadgad, hålla sammanträde med samhällets röstberättigade invånare för val af ordförande och vice ordförande i municipalstämman samt af ledamöter, ordförande och vice ordförande i municipalnämnden, dels i december månad municipalstämma sammankallas för granskning af samhällets fyrk-
talslängd äfvensom debiterings- och uppbördslängd, der sådan, till följd af under året i dittills gällande ordning beslutad särskild uttaxering inom samhället, ifrågakommer. Dessa längder åligger det municipalnämnden i god tid före stämman vederbörligen upprätta; och skall, intill dess sam-
hällets fyrk-
talslängd varder försatt i sådant skick, att den kan läggas till grund för röstberäkningen inom samhället, kommunens allmänna röst-
längd, i hvad angår till samhället hörande personer, dervid tjena till efterrättelse.

Ifrågavarande proposition är föranledd af Riksdagens skrifvelse till Konungen den 13 maj 1896, deri Riksdagen anhöll, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till de tillägg till och ändringar i kommunallagarne, som kunde vara erforderliga för att ordna de kommunala beskattningsförhållandena inom platser å landsbygden, för hvilka ordningsstadgan för rikets städer och andra dylika författningar förklarades ega tillämpning.

Till stöd för denna framställning anförde Riksdagen, hurusom de i skrifvelsen omförmälda författningarne — ordningsstadgan för rikets städer och andra dylika — visserligen innehölle bestämmelser i fråga om de styrelser eller myndigheter, som för stadgarnes tillämpning inom de särskilda samhällena skulle utöfva de funktioner, som i stad enligt samma stadgar åläge särskilda styrelser, men att dessa bestämmelser icke vore tillfyllestgörande. Det särskilda samhället behöfde nemligen medel för stadgarnes tillämpning liksom för andra kommunala behof. I hvilken ordning bindande beslut om medels anskaffande vare sig genom uttaxering eller lån skulle kunna åstadkommas, efter hvilken grund uttaxering skulle ske, om öfver hufvud samhället hade någon rätt att beskatta sina medlemmar mot deras bestridande och om icke beskattningsrätten skulle utöfvas af kommunen i dess helhet, af hvilken samhället fortfarande utgjorde en del, om detta och hithörande frågor iakttoges tystnad af såväl de förenämnda författningarne som äfven kommunallagarne, för hvilka ifrågavarande särskilda samhällen, såsom mestadels tillkomna senare än 1862,

vore helt och hållet okända. Af de i de kommunala prejudikatsamlingarne upptagna kongl. resolutioner i hithörande frågor framginge också, att saken af beskrifven lag flerstädes gifvit anledning till tvistigheter och att man måst hjälpa sig fram genom föreskrifter och beslut, väl icke stridande mot kommunallagarnes anda, men i allt fall vid sidan af dessa lagar.

De sålunda af Riksdagen påvisade bristerna i den kommunala lagstiftningen åsyftar nu föreliggande proposition att undanrödja, för hvilket ändamål föreslås införande af bestämmelser derom, att sådana särskilda samhällen, som i Riksdagens skrifvelse åsyftades, skola i fråga om sina särskilda angelägenheter skiljas från den kommun, till hvilken de eljest höra, med bibehållande i öfrigt af gemenskapen med denna. I fråga om sättet för ifrågavarande angelägenheters handhavande inom det särskilda samhället innehåller förslaget bestämmelser, som, undantagandes benämningarne å de inom det särskilda samhället erforderliga beslutande och verkställande myndigheter, i allo öfverensstämma med föreskrifterna angående vården af kommuns angelägenheter i allmänhet.

En sådan anordning synes utskottet lämplig, och har utskottet ej heller mot öfriga bestämmelser i det af Kongl. Maj:t framlagda förslaget funnit något att erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att ifrågavarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 28 april 1898.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.